

עמ"י 9310/07/22 - משה חוגג נגד מדינת ישראל, ע"י רפ"ק רחל מזור ופקד יעל שרמן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 9310-07-22 חוגג נ' מדינת ישראל
עמ"י 5467-07-22 חוגג נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 29507/2019

בפני	כבוד השופטת עירית וינברג-נוטוביץ
העורר	משה חוגג
	ע"י ב"כ עוה"ד משה מזור
נגד	מדינת ישראל
משיבים	ע"י רפ"ק רחל מזור ופקד יעל שרמן

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופט ארז מלמד) מיום 27/6/22 (להלן: "**ההחלטה**") שעניינה, בין השאר, הארכת תוקף תנאי השחרור שנקבעו בענייניו של העורר ביום 7/12/21, הכוללים איסור יציאה מהארץ למשך 4 חודשים נוספים והארכת תוקף ערובה כספית בסך 10 מיליון ₪, שהופקדה במזומן, למשך 180 יום נוספים.

העובדות

- ביום 18/11/21 נפתחה חקירה גלויה בפרשה המכונה "המשחק הגדול" והעורר נעצר, יחד עם אחרים, בחשד לביצוע עבירות כלכליות שונות במסגרת עיסוקו בתחום המטבעות הקריפטוגרפים וכן עבירות מין.
- ביום 14/12/21 שוחרר העורר ממעצרו בתנאים מגבילים והם: - מעצר בית של 30 יום, הפקדה כספית בסך 10 מיליון ₪, התחייבות עצמית בסך 20 מיליון ₪, שתי ערבויות צד ג' בסכום זהה, איסור יציאה מהארץ ואיסור יצירת קשר עם מי מהמעורבים בפרשה, כל אלה למשך 180 יום.
- תנאי השחרור, באותו שלב, לרבות קביעת סכום הפיקדון בסך 10 מיליון ₪ נקבעו בהסכמת הצדדים.
- ביום 16/5/22 הגישה המשיבה בקשה להארכת תוקף תנאי השחרור והערבויות שנקבעו לשם הבטחת קיום התנאים.

5. ביום 27/6/22 התקיים דיון לפני בית משפט קמא על הארכת תוקף התנאים והערבויות. בית משפט קמא הורה בהחלטתו על הארכת תוקף ההפקדה במזומן למשך 6 חודשים נוספים, הארכת תוקף איסור יציאה מהארץ למשך 4 חודשים נוספים וצמצום איסור יצירת קשר לגבי מעורבים שנעצרו בעבר.

6. לבקשת ב"כ העורר ועל אף התנגדות המבקשת, הורה בית משפט קמא על שחרור ההפקדה הקיימת בסך 10 מיליון ₪, בכפוף לכל מניעה חוקית, על מנת לאפשר לעורר להשיב הלוואות שנטל וכן הורה על מתן ארכה שתאפשר לעורר להפקיד מחדש את הסך של 10 מיליון ₪ במזומן או בערבות בנקאית עד ליום 11/7/22.

בדיון שהתקיים לפני ביום 6/7/22, הוסכם בין הצדדים על הארכת המועד להפקדת הסך של 10 מיליון ₪ למשך 14 יום נוספים, דהיינו עד ליום 25/7/22.

החלטת בית משפט קמא

7. בית משפט קמא סקר בהחלטתו את השיקולים שיש לשקול בקביעת תנאי הערובה וכך גם בהארכת תוקף תנאי השחרור, אשר נועדו להבטיח את התייצבותו של המשיב לחקירה ולמשפט, מניעת התחמקותו מההליכים המתנהלים נגדו, וצמצום הסיכון להימלטותו מחוץ לגבולות המדינה.

8. בית משפט קמא שקל גם את העובדה שהותרת הערבויות על כן מקשה על העורר, שלדבריו מצבו הכלכלי בכי רע ומעמיסה עליו נטל לא פשוט, במיוחד כשמקור כספי ההפקדה בהלוואות שהעורר קיבל מאחרים שעליו להשיבם בהקדם.

9. לאחר שבית משפט קמא עיין בדו"ח הסודי ובחומרי חקירה נוספים למד על קיומה של אינדיקציה ראייתית בדבר כוונת העורר לצאת את גבולות המדינה. אמנם החומרים שנאספו ע"י היחידה החוקרת מצביעים על פעולות שנעשו לפני מס' חודשים, בסמוך למועד "הפרוץ" (שהוא כאמור בחודש נובמבר 2021) וכן זקף לזכות העורר את התייצבות העורר עד כה לחקירתו, כשזומן, אך מצא כי עדיין קיים חשש כי אם יבוטלו הערבויות, עלול המשיב להימלט מן הדין.

10. בית משפט קמא נתן משקל רב לטיב העבירות בהן חשוד העורר, היקפן הכספי, חומרת החשדות, היקפם ותחכומם, בשים לב לכך שעל פי החשד, העורר עומד בפסגת הפירמידה העבריינית, על כל המשתמע מכך.

כמו כן, צוין בהחלטה כי החקירה מתנהלת בקצב יעיל חרף מורכבותה, היקפה, ריבוי המעורבים והצורך בחקירת מעורבים שאינם נמצאים בישראל.

11. באיזון של כלל השיקולים מצא בית המשפט כי אין מקום להורות על ביטול או צמצום ההפקדה במזומן, אם כי

מצא להקל במשהו את תנאי הערובה, בקובעו כי מתוך העירבון בסך 10 מיליון ₪ יושב לעורר סך של 2 מיליון ₪ בכפוף לרישום שיעבוד על נכס נדל"ן לטובת המשיבה בסכום דומה ובלבד שהדבר יעשה לשביעות רצון המשיבה.

כמו כן, בית משפט קמא האריך את צו עיכוב היציאה מהארץ למשך 4 חושים בקובעו כי הגבלה זו אינה בלתי מידתית במכלול הנסיבות בתיק זה.

עוד צוין בהחלטה כי ככל שהמשיב יבקש לצאת את גבולות המדינה, ניתן יהיה לשקול זאת בחיוב, בכפוף להמצאת ערבויות נוספות.

12. לאחר מתן ההחלטה, נטען ע"י ב"כ העורר כי כספי ההפקדה מקורם בהלוואות אותן נטל העורר והוא נדרש להחזיר עד ליום 20/6/22. לפיכך, עתר לכך שכספי הערבות ישוחררו לאלתר ויתאפשר לעורר לגייס מחדש את סכום הערבות תוך 14 יום. על אף התנגדות המשיבה, בית משפט קמא נעתר לבקשה זו, הורה על שחרור כספי ההפקדה המקורית בסך 10 מיליון ₪ ועל הפקדה של 10 מיליון ₪ במזומן או בערבות בנקאית עד ליום 11/7/22 (מועד שכאמור הוארך בהסכמה עד ליום 25/7/22).

נימוקי הערר

13. אחד הנימוקים העיקריים של העורר הינו כי לא ניתן משקל ראוי לעובדה כי בחלוף הזמן מאז הוטלו התנאים והערבויות לראשונה (לפני 180 יום), חלק ניכר מהתנאים המגבילים אינו עוד בתוקף, ולכן היה מקום גם להקל בערובה שנקבעה.

14. סכום הערובה נקבע בהתאם לטיב תנאי השחרור המוטלים על חשוד, היקפם וסוגם ובהתאם לטיב החשדות המיוחסים לחשוד. בענייננו, שלושה מתוך חמשת תנאי השחרור שנקבעו ביחס לעורר לפני כ-8 חודשים - פקעו זה מכבר. התנאים היחידים שנותרו למעשה על כנם הם חובתו של העורר להתייצב לחקירה ולמשפט והאיסור לצאת מהארץ.

כשתנאי השחרור הצטמצמו באופן משמעותי היה מקום לעדכן את סכום הערבות שיתאים לתנאים המגבילים שנותרו בתוקף.

15. עוד טוען העורר כי בהחלטת בית משפט קמא מיום 7/12/22 ניתנה לעורר ארכה להפקדת סכום הערבות במזומן למשך חודש ימים ממועד שחרורו ממעצר (העורר שוחרר ממעצר ביום 14/12/21 והערבות הופקדה במלואה ביום 6/2/22), ואף בהחלטה נושא הערר ניתנה ארכה כאמור, לגיוס מחדש של הכספים ונקבע כי ניתן לתת אמון בעורר.

ואם בית המשפט נתן אמון בעורר, כיצד זה ניתן להסביר את החלטת בית משפט קמא שלא לצמצם את סכום העירבון.

16. על אף שכלל השיקולים הרלבנטיים לעניין פורטו ע"י בית המשפט קמא, טעה הוא במלאכת האיזון שערך בין כלל השיקולים, באופן שמביא לעיוות דין של ממש.

17. מהלך של שישה חודשים מהווה תקופת זמן משמעותית ביותר בכל הקשור לחקירה משטרתית כלשהי ובתקופה זו, חלות תמורות וחלים שינויים בחקירה, בעבירות הנחקרות ובתיזות החקירתיות, איתן יצאו החוקרים אל הדרך.

כל עוד לא התגבשה התשתית הראייתית לכתב אישום, הערכאה השיפוטית מחויבת לבחון מחדש את הצורך בהטלת הערבות, היקפה או שיעורה, נוכח חלוף הזמן.

18. עצם העובדה שבית משפט קמא ביסס את החשש להימלטות מהדין על אינדיקציה חקירתית שבידי המשיבה סמוך למועד ה"פרוץ", מצביעה על כי בית משפט קמא לא נתן משקל כלשהו לחלוף הזמן ולעובדה שבמשך כל אותה תקופה על פני 8 חודשים ממועד מעצרו של העורר, לא הפר תנאי מהתנאים המגבילים.

19. יש להתייחס גם לעובדה שהחקירה עתידה להימשך עוד זמן רב ובהעדר אינדיקציה עדכנית ומבוססת בדבר שיבוש הליכי חקירה או בדבר הימלטות מאימת הדין ובהתחשב בשמירת העורר על תנאי השחרור, היה מקום לבחור בחלופה פוגענית פחות בזכויותיו של העורר.

20. בית משפט קמא לא שקל את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של העורר ובפרט את מצבו הכלכלי הקשה וחוסר יכולתו לעמוד בהפקדת הערבות מחדש ואת עברו הנקי.

21. בהארכת צו עיכוב היציאה מהארץ כנגד העורר, לא ניתן משקל לעובדה שפעילותן של החברות שבבעלות העורר הוקפאה והאיסור לצאת מהארץ פוגע פגיעה ניכרת ביכולת העורר לפעול לשיקום ולהבראת החברות שבבעלותו, שעסקיהן מתפרשים על פני מספר מדינות ובכך נפגע חופש העיסוק שלו.

22. טענתו האחרונה של ב"כ העורר התייחסה למו"מ שהתנהל עם היחידה החוקרת על תנאי השחרור של העורר וביקש את התייחסותו והתערבותו של בית משפט קמא לכך. בדין ובצדק נמנע בית משפט קמא מלהתערב וכך גם ינהג מותב זה.

תגובת המשיבה

23. תנאי השחרור הוקלו בהדרגה באופן מושכל ומתוכנן ע"י היחידה החוקרת ולא בדרך מקרה או מחמת טעות. המשיבה עושה את איזונים הנדרשים כשחשוב לה להבטיח שהעורר לא ימלט מהדין ולא יבצע שיבושים של מהלכי חקירה.

24. המדובר על תיק בעל היקפים עצומים ויוצאי דופן, פרשיה בינלאומית המתפרשת על פני מס' יבשות, 34 חשודים, 10 נעצרו, 15 בקשות לסיוע משפטי, מאות עדים, מאות מוצגים. המשיבה עובדת ללא הרף ואף בית המשפט ציין זאת בהחלטתו.

העורר הוא החשוד המרכזי, זה שעומד בראש הפירמידה העבריינית על כל המשתמע מכך. המדובר בעבירות מרמה והונאה ברף הגבוה ביותר, היקף העבירות עומד על 291 מיליון דולר, מיוחסות לעורר עבירות מס, הלבנת הון ולצד זה עבירות מין, עבירות מוסר ועבירות של פגיעה בפרטיות.

החקירה מתקדמת בצעדי ענק והיא בעיצומה.

25. יש טעם לפגם בכך שהעורר מממש את חלקה הראשון של החלטת בית משפט קמא ומבקש להשיב ערבויות לבעליהן ומנגד מגיש ערר על החלטת בית המשפט המחייבת את העורר בהפקדה.

בית משפט קמא כך את שני הדברים יחד, נתן אמון בעורר ואיפשר לו להחזיר הלוואת שנטל מאחרים, תוך שקבע כי בתוך שבועיים יפקיד את סכום הפיקדון שנקבע בהחלטה.

גם מטעם זה יש לדחות את הערר.

דין והכרעה

26. סעיף 46 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996, קובע: -

"46(א). ציווה שופט לשחרר אדם בערובה או להטיל עליו ערובה, יקבע את סוג הערובה, גובה הערובה וכן את תנאי הערובה ומשך תוקפם; והכל במידה שאינה עולה על הנדרש כדי להשיג את מטרות הטלת הערובה.

(ב) בהחלטתו לפי סעיף קטן (א) ישקול השופט גם את אלה - (1) מהות העבירה. (2) המידע שבידי התביעה. (3) עברו הפלילי של האדם. (4) מצבו הכלכלי של האדם ויכולתו להמציא את הערובה הנדרשת. (5) האפשרות שהאדם יוכל לעמוד בתנאי הערובה".

סעיף 48(א) לחוק הנ"ל קובע את מטרות הערובה: -

"48(א) שחרור בערובה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייבב לחקירה, לדיון במשפטו או בערעור, או לנשיאת עונשו, בכל מקום שיידרש וכן שיימנע מלשבש הליכי משפט...".

27. בבש"פ 1772/05 אורי רש נ' מדינת ישראל נקבע:

"מטרתם של תנאי השחרור נועדה להבטיח את התייבבות הנאשם למשפט ולמניעת התחמקות מההליכים המתנהלים נגדו. לצורך כך ראוי לשקול, וכך עשה בית משפט המחוזי, את מכלול נסיבות העניין ובהן מהות העבירה, רקעו הקודם של הנאשם, מצבו הכלכלי, יכולתו לעמוד בתנאי הערובה, הסיכון להימלטותו וכל היוצא באלה; ממכלול השיקולים האמורים נגזרים תנאי השחרור בערובה, מהותם והיקפם. בהערכת תנאי הערובה חשוד למצוא את נקודת האיזון הראויה אשר תבטיח מצד אחד את תכליתם - התייבבות הנאשם למשפט, ומצד שני, לא תעמיס עליו נטל מיותר אשר הוא יתקשה לעמוד בו, וייעצר עקב אי יכולתו לענות לתנאים אף שאין הם חיוניים להבטחת תכלית ההתייבבות למשפט...".

ובבש"פ 6316/09 רוני מימו נ' מדינת ישראל נקבע: -

"הנה כי כן, לפי לשון החוק על בית המשפט לשקול בין היתר את מהות העבירה את מצבו הכלכלי של הנאשם ואת יכולתו לעמוד בתנאים אותם מבקש בית המשפט לקבוע. במקרה שבפנינו מושכים שיקולים אלה לכיוונים מנוגדים. מחד גיסא מיוחסות לעורר עבירות כלכליות בהיקף ניכר והדבר מצדיק להטיל עליו הפקדה בסכומים שיעמדו ביחס הולם להיקף הכספי של העבירות בהן הוא מואשם. זאת על מנת שהתנאים ישיגו את מטרות המעצר, קרי: יפיגו את מסוכנותו ואת החשש כי יימלט מאימת הדין... בסוגיה זו כבר נפסק בעבר כי אמנם, בעיקרון, ראוי שייקבעו על ידי בית המשפט תנאי שחרור שהנאשם יכול לעמוד בהם, אולם אלה לא יבואו על חשבון השגת תכלית המעצר על ידי החלופה. תנאים שקל לעמוד בהם או שכדאי לעמוד בהם, כגון שחרור העורר כנגד פיקדון נמוך, יכול ויניע אותו לוותר על הפיקדון על מנת לזכות בחופש במחיר זול ולהימלט מאימת הדין".

28. לאחר שבחנתי את טיעוני העורר ועיינתי בדו"ח הסודי שהוצג לי שוכנעתי כי אין מקום להתערב בהחלטה וכי דין הערר להידחות, זאת מהנימוקים הבאים: -

א. כפי שצוין ע"י בית משפט קמא החשדות כנגד העורר הן לביצוע מגוון רחב של עבירות בהיקף עצום של מאות

מיליוני דולרים, חשדות חריגים בחומרתם, בהיקפם ובתחכומם כאשר העורר עומד בראש הפירמידה העבריינית. החשדות כוללים עבירות מרמה והונאה ברף הגבוה ביותר, עבירות מס, הלבנת הון ולצד זה גם עבירות מין, עבירות מוסר ועבירות על פגיעה בפרטיות.

ב. לא ניתן לקבל את טענת העורר כי ככל והתנאים המגבילים שנקבעו מלכתחילה מצטמצמים, יש לצמצם את סכום הערובה. הערובה נועדה להבטיח שני דברים עיקריים, העדר שיבוש מהלכי חקירה והימלטות מן הדין.

שני עיקרים אלה מחייבים, בנסיבותיו של העורר שלפניי, קביעת ערובה משמעותית וכבדה, נוכח העולה מהדו"ח הסודי וקיומו של חשש שאינו חשש בעלמא (ראה עמודים 6-9 לדו"ח הסודי).

ג. בית משפט קמא בחן את קצב התקדמות החקירה ומצא כי החקירה מתנהלת בקצב יעיל בשים לב למורכבותה, היקפה, ריבוי המעורבים ונוכח הצורך בחקירת מעורבים שאינם נמצאים בישראל.

ד. בחינת הדו"ח הסודי אכן מצביעה על התקדמות החקירה ועל ביצוע פעולות חקירה רבות שיש בהם כדי לחזק את החשד הסביר כנגד העורר ואת מעורבותו, לכאורה, בעבירות ובמעשים המיוחסים לו.

ה. לא ניתן להתעלם מכך שהערובה שנקבעה ביום 7/12/21 אותה התבקש בית משפט קמא להאריך בהחלטה נושא הערר נקבעה **בהסכמת הצדדים**, ללמדך שבאותו שלב של החקירה גם העורר סבר שמדובר בערובה מידתית, מתאימה והולמת.

לא חל שינוי בנסיבות הרלבנטיות, המצדיק ביטול או צמצום הערובה כשמחד, החקירה מתקדמת ומחזקת את החשדות כנגד העורר ומאידך החשש לשיבוש מהלכי חקירה או להימלטות מהדין לא פחת.

ו. העורר אמנם טען כי מצבו הכלכלי בכי רע ואין לו יכולת כלכלית להפקיד סכום כה גבוה במזומן, אך דבריו אלה אינם עולים בקנה אחד עם העולה מהדו"ח הסודי ועם טענות המשיבה (עמ' 6 לפרוטוקול, ש' 12-15), מה גם שהעורר לא תמך טענות אלה בדבר שינוי מצבו לרעה מאז נקבעו התנאים לראשונה, באסמכתאות כלשהן.

ז. בית משפט קמא צעד כברת דרך לקראת העורר עת התחשב בחלוף הזמן ובמצבו הכלכלי והקל בכך שהתיר לו להמיר 2 מיליון ₪ במזומן לרישום שעבוד על נכס נדל"ן בסכום דומה ובלבד שהדבר ייעשה לשביעות רצון המשיבה.

ח. בית משפט קמא גם התחשב בנסיבותיו האישיות כשנתן בו אמון בכך שאיפשר לו להחליף את הערבון שהופקד על פי ההחלטה מיום 7/12/21, בעירבון חדש ונתן לו זמן התארגנות לכך, ללא בטוחה זמנית נוספת כלשהי.

ט. במסגרת ההחלטה נושא הערר, בית משפט קמא צמצם את איסור יצירת הקשר של העורר עם מעורבים אחרים

ואף בכך איזן נכונה בין זכויות העורר וצרכי החקירה.

י. הותרת צו עיכוב יציאה מהארץ על כנו אף הוא מחויב המציאות בתיק זה, הן על מנת למנוע הימלטות העורר מהדין והן על מנת למנוע שיבוש הליכי חקירה, שכאמור מתפרשת על פני מדינות ויבשות (דו"ח סודי עמ' 6, 7). אמנם יש בכך פגיעה בזכויות העורר ובחופש התנועה שלו, אך נראה כי בנסיבות החקירה, אין מנוס מעיכוב יציאת העורר מהארץ.

בית משפט קמא איזן נכונה כשציין בהחלטתו כי במידה והעורר יבקש לצאת את הארץ ניתן יהיה לשקול בחיוב בקשה זו, בכפוף להמצאת ערבויות נוספות והכל בהתאם לשיקול דעת בית המשפט.

מכל הטעמים הנ"ל, אני מורה על דחיית הערר.

המזכירות תשלח עותק החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, י"א תמוז תשפ"ב, 10 יולי 2022, בהעדר הצדדים.

**עירית וינברג-נוטוביץ,
שופטת**